

z kapitalistických armád

VÝPOČET BOJOVÝCH MOŽNOSTÍ MECHANIZOVANÉ BRIGÁDY BUNDESWEHRU

V současné době je dokončována reorganizace pozemního vojska bundeswehru. Ve svých důsledcích vede k celkovému zvýšení bojových možností na všech stupních velení bez rozdílu. O pojmu bojových možností se již v minulosti hovořilo, ale jeho kvantifikace a metodický postup stanovení této hodnoty byl tak rozdílný a nepřesný, že se ho v praxi vlastně ani nepoužívalo.

Důležité tedy je objasnění pojmu bojových možností vojsk, stanovení jeho obsahu a vyhledání pokud možno nej přesnějších způsobů (zejména s využitím matematického aparátu) k určení jeho velikosti. Ke sjednocení názorů a představ na řešení problémů spojených s touto otázkou přispívá práce kolektivu sovětských autorů z Vojenské akademie M. V. Frunze „Bojevyje vozmožnosti polka i diviziji v nastupleniji“ (Moskva 1978).

Uveřejněné poznatky a zejména metodu stanovení velikosti těchto bojových možností můžeme v plném rozsahu tvůrčím způsobem aplikovat i pro pravděpodobného nepřítele.

Autoři práce definují možnosti vojsk jako kvalitativní a kvantitativní ukazatele, které charakterizují (určují) možnosti jednotek a útvarů splnit stanovený bojový úkol v určené době a v konkrétních podmínkách situace. Jsou to veličiny nestálé a jejich hodnota závisí na určitých faktorech (vojenskotechnických, morálních bojových, vzniklé bojové situaci atd.). Výsledkem bojových možností (na základě celého komplexu přesně určených úloh) je stanovení palebné síly, úderné síly a manévrovosti vojsk.

Jedním z celé řady úkolů pro zjištění palebné síly je i výpočet maximálních možností ničení tanků a obrněných cílů palbami tanků, bojových vozidel pěchoty a protitankových prostředků. V článku chci objasnit metodu tohoto výpočtu, aplikovaného na podmínky mechanizované brigády bundeswehru po reorganizaci při vedení obranného boje v celé hloubce prostoru obrany brigády.

Pro výpočet je nezbytné znát:

- organizační strukturu mechanizované brigády a počty jednotlivých druhů prostředků,
- koeficienty efektivnosti protitankových prostředků.

Podplukovník Ing. Josef Dobrovolský

Hlavní prvky organizační struktury mechanizované brigády a počty nejdůležitějších druhů zbraní a bojové techniky

Mechanizovaná brigáda bundeswehru po reorganizaci má organizační strukturu — viz **obr. 1**.

Podle ní má mechanizovaná brigáda tyto počty hlavních druhů zbraní a bojové techniky — viz **tabulku 1**.

Za předpokladu, že brigáda zaujímá obranu v úseku širokém do 15 km, pak dosahuje bez posilových a podpůrných prostředků těchto hustot na 1 km fronty — viz **tabulku 2**.

Kromě vlastních prostředků mohou v prostoru obrany brigády působit ještě další palebné prostředky, které jsou určeny k posílení brigády, nebo jsou v jejím prostoru obrany rozmístěny na základě rozhodnutí nadřízených velitelů. Pro výpočet maximálních možností ničení tanků a obrněných cílů jsem zvolil variantu palebných prostředků, které se mohou podílet na

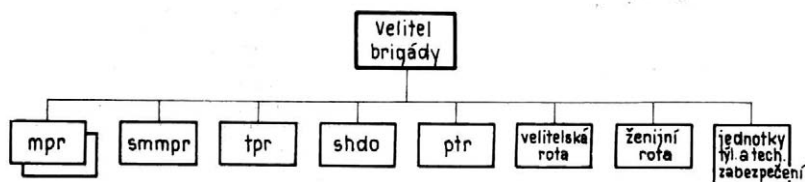
plnění tohoto úkolu v prostoru obrany brigády. Jde o palebné prostředky divize a armádního sboru, uvedené v **tabulce 3**.

Celkové počty palebných prostředků se zvyšují v prostoru obrany brigády o 44 dělostřeleckých hlavních, 7 bitevních vrtníků a o 80 ručních protitankových zbraní.

Celkem tedy na základě uvedených předpokladů se mohou podílet při boji o prostor obrany brigády v celé jeho hloubce na ničení tanků a obrněných cílů palebné prostředky, uvedené v **tabulce 4**.

Kromě toho mohou působit v prostoru obrany brigády prostředky taktického letectva z počtu vyčleněných vzletů pro přímou leteckou podporu svazků prvního sledu. Tyto prostředky však nebude nutné zahrnout do metodiky výpočtu z těchto důvodů:

— nebudou k dispozici základní potřeb-

Obr. 1

Tabulka 1

Prostředek	Jednotky brigády					Brigáda celkem
	mpr	sm mpr	tpr	shdo	ptr	
Střední tanky		13	41			54
Minomety 120 mm	6					12
Houfnice 155 mm				18		18
PTŘS Milan	27	18				72
Raketové stíhače tanků					12	12
Ruční PT zbraně	60	50	50	40	10	330 (odhad)
Bojová vozidla pěchoty	24	24				72
Obrněné transportéry	15	2	2	13	1	62
Průzkumné obrněné transportéry						20

Tabulka 2

Druh prostředku	Hustota na 1 km fronty	Poznámka
Tanky	3,6	
Dělostřelecké hlavně	2	
Protitankové zbraně	5,6	Započteny: raketové stíhače tanků a PTRS
Protitankové zbraně	27,6	Započteny: raketové stíhače tanků, PTRS, ruční protitankové zbraně
Protitankové zbraně	32,4	Započteny: raketové stíhače tanků, PTRS, ruční protitankové zbraně a BVP

Tabulka 3

Palčebné prostředky		Počet	Poznámka
Prostředky divize	Baterie raketometů 110 mm LARS-2	8	
	Tři baterie smdo houfnic 155 mm	18	
	Ruční protitankové zbraně vyčleněných divizních jednotek	40	Odhad
Prostředky armádního sboru	Dělostřelecký oddíl houfnic 203,2 mm	18	
	Jednotka bitevních vrtulníků	7	
	Ruční protitankové zbraně vyčleněných jednotek sboru	40	Odhad

né údaje, ale pouze hrubý orientační odhad možného úsilí taktického letectva nepřítel v pásmu brigády,

— boj s tanky nepřítel v dotyku nebude zpravidla hlavním úkolem, který bude plněn vyčleněnými vzlety; velitel, který bude rozhodovat o použití těchto vzletů, se bude snažit ničit především tankové jednotky před jejich zasazením do boje.

Z tabulky 4 vyplývá, že v prostoru obrany brigády se může podílet na ničení tanků a obrněných cílů, kromě jiných prostředků, zejména:

— více než 50 středních tanků s vysokou pravděpodobností zásahu cíle prvním výstřelem,

— přibližně 70 odpalovacích zařízení protitankových řízených střel s účinným dostřelem do 2000 m,

— 12 raketových stíhačů tanků s účinným dostřelem protitankových řízených střel do 4000 m,

— vyčleněná část vzletů bitevních vrtulníků, které dosahují největší účinnosti při ničení tanků a obrněných cílů ve vzdálenosti kolem 3500 m, a v nejbližší době je pravděpodobné další podstatné zvýšení jejich účinného dostřelu,

— více než 400 ručních protitankových zbraní s účinným dostřelem kolem 500 m, který se rovněž výrazně zvyšuje,

— prostředky dělostřelectva v počtu více než 60 hlavních, které zásluhou nových druhů munice a systému jejich navedení na cíl značně zvýšily své možnosti při ničení tanků a obrněných cílů,

— kolem 70 bojových vozidel pěchoty Marder s účinnou střelbou dosud zavede-

Tabulka 4

Druh prostředku		Prostředky brigády	Prostředky divize	Prostředky armádního sboru	Celkem
Tanky		54			54
Prostředky dělostřelectva	RM 110 mm		8		8
	H 155 mm	18	18		36
	H 203,2 mm			18	18
	Celkem	18	26	18	62
Protitankové prostředky	PTRS	72			72
	Raketové stíhače tanků	12			12
	Bitevní vrtulníky			7	7
	Ruční PT zbraně	330	40	40	410 (odhad)
	Celkem	414	40	47	501
Bojová vozidla pěchoty		72			72

ných zbraní na obrněné cíle (s výjimkou tanků) na vzdálenost do 2000 m.

Již jen z tohoto pohledu je zřejmé, že protitankové obraně je v bundeswehru věnována značná pozornost a trvale je posilována.

Pro stanovení skutečných možností při ničení tanků a obrněných cílů nepřítele je však tento pohled pouze jednou stránkou celého problému. Je pouze kvantitativním vyjádřením určitého stavu a neodráží skutečný stav a podstatu věci. V praxi je však kvantitativní hledisko považováno za rozhodující a konečné. Celý problém však má

i svou kvalitativní stránku, ale ta je brána v úvahu méně. Obecně se sice uznává, že nové druhy bojové techniky mají vyšší kvalitu a větší schopnosti ničení, ale na druhé straně zcela běžně používané kvantitativní vyjádření sil a prostředků tuto skutečnost zcela opomíjí. Existují objektivní důvody tohoto stavu, které spočívají především v nepropracovanosti systému kvalitativních ukazatelů, v nárocích na čas pro zpracování a v neposlední řadě i ve větších nárocích na zpracovatele těchto výpočtů. Změnami v metodách a prostředcích práce je možné tyto objektivní příčiny překonat.

Kvalitativní vyjádření bojové efektivity protitankových prostředků

V práci sovětských autorů jsou rozpracovány kvalitativní ukazatele jednotlivých druhů zbraní a bojové techniky pro hlavní druhy bojové činnosti v armádách NATO. Nejsou pochopitelně vyjádřeny kvalitativní hodnoty všech druhů zbraní a bojové techniky, ale jen některých vybraných, nejdůležitějších prostředků. Vzhledem k tomu, že od doby vydání práce uplynulo již několik let, nejsou v ní zpracovány nejnovější druhy techniky a některé změny rea-

lizované zejména v organizačních strukturách v posledních letech.

Palebné prostředky v předchozích tabulkách mají v práci VA Frunze pro vedení obranného boje uvedeny tyto kvalitativní koeficienty bojové efektivity — viz tabulku 5.

Koeficient bojové efektivity protitankového prostředku je číslo, které ukazuje střední možnosti tohoto prostředku při ničení nepřátelských tanků nebo obrněných

cílů v průběhu boje. Při ničení jednotlivých cílů je koeficient bojové efektivity stanoven na základě pravděpodobnosti zásahu cíle protitankovým prostředkem. Pro uživatele je rozhodující, že bude pracovat s již vypočtenou hodnotou těchto koeficientů. Určení těchto hodnot je složitou záležitostí a musí ji jednotně řešit skupina odborníků.

Ani takto rozpracovaná tabulka však není úplným kvalitativním vyjádřením bojové techniky, protože v současné době již existují určité kvalitativní rozdíly mezi jednotlivými uvedenými prostředky. Jinou kva-

litu má střední tank Leopard 1, vyrobený ve čtyřech modifikacích, jinou hodnotu bude mít tank Leopard 2. Obdobně je tomu i u dalších prostředků. I přes tuto skutečnost je však takto vyjádřená hodnota možností jednotlivých palebných prostředků zdaleka reálnější, než jejich pouhý kvantitativní výčet.

Kvalitativně jiný charakter při ničení tanků a obrněných cílů získává v současné době dělostřelectvo. Ovlivňuje to zejména zavádění nových druhů střeliva, zásadně jiný systém vedení palby a zvýšení pravděpodobnosti zásahu bojových cílů.

Tabulka 5

Palebný prostředek	Obrana na připravené čáře	Obrana na nepřipravené čáře
	koeficient	koeficient
Střední tank Leopard	2,5	2
Kanón bojového vozidla pěchoty	0,2	0,1
Raketový stíhač tanků	2,5	2
PTŘS Milan	2	1,5
Bitevní vrtulník	3—4	3—4
Vrtulník s neřízenou střelou	1—2	1—2
Ruční protitanková zbraň	0,3	0,2

Poznámky:

1. Hodnoty koeficientů efektivity při ničení bojových vozidel pěchoty se zvyšují 1,5krát a při ničení OT 2krát; výhodné je používat střední hodnoty tohoto koeficientu 1,75.

2. Hodnoty zbývajících palebných prostředků (zejména dělostřelectva s novými druhy munice) nejsou v práci uvedeny; je však možné přibližně je odvodit na základě množství tohoto druhu střeliva v palebném průměru a znalosti pravděpodobnosti zásahu touto municí.

Výpočet maximálních možností ničení tanků a obrněných cílů

K ničení tanků a obrněných cílů nepříteli při vedení obranného boje západoněmeckou brigádou dochází:

- na přístupech k obraně,
- při boji o prostor obrany brigády v celé jeho hloubce.

Řešením první části se nebudu zabývat, protože jsou známy odhady pravděpodobných hodnot ztrát pro jednotlivé druhy jednotek a není nutné je podrobněji rozepisovat. Zaměřím se proto na objasnění výpočtu maximálních možností ničení tanků a obrněných cílů při boji o prostor obrany

mechanizované brigády v celé hloubce její bojové sestavy.

K výpočtu je možné použít **tabulku 6**.

Dále je nezbytné znát hodnoty některých základních koeficientů, kterých se při výpočtu používá, a jsou buď vypočteny nebo zjištěny na základě výzkumů a získaných zkušeností.

Koeficient K_1 je hodnota vyčleněného úsilí palby protitankového prostředku pro ničení tanků; z celkového úsilí palby je jeho hodnota 70 % [0,7].

Koeficient K_2 je hodnota vyčleněného

Tabulka 6

Index	Protitankový prostředek	Celkem v pásmu brigády	Obrana na připravené čáře			Obrana na nepřipravené čáře		
			koeficient bojové efektivity	maximální možnost ničení tanků	maximální možnost ničení BVP, OT	koeficient bojové efektivity	maximální možnost ničení tanků	maximální možnost ničení BVP, OT
	1	2	3	4	5	6	7	8
a_1	a_{11}	a_{12}						
a_2				a_{24}				
.								
.								
.								
a_n								
Celkem								

Tabulka 7

Index	Protitankový prostředek	Celkem v pásmu brigády	Obrana na připravené čáře			Obrana na nepřipravené čáře		
			koeficient bojové efektivity	maximální možnost ničení tanků	maximální možnost ničení BVP, OT	koeficient bojové efektivity	maximální možnost ničení tanků	maximální možnost ničení BVP, OT
	1	2	3	4	5	6	7	8
a_1	Tanky Leopard	54	2,5	95	71	2	76	57
a_2	Raketové stíhače tanků s PTRS Hot	12	2,5	21	16	2	17	13
a_3	Bitevní vrtulníky	7	3—4	15—20	12—15	3—4	15—20	12—15
a_4	PTRS Milan	72	2	101	76	1,5	76	57
a_5	Ruční PT zbraně	410 (odhad)	0,3	87	65	0,2	58	44
a_6	BVP Marder	72	0,2	11	8	0,1	6	4
Celkem				330—335	248—251		248—253	187—190

úsilí palby protitankového prostředku pro ničení bojových vozidel pěchoty a obrněných transportérů; z celkového úsilí palby je jeho hodnota 30 % {0,3}.

Koeficient K_3 je hodnota zvýšené bojové efektivity protitankového prostředku při ničení bojových vozidel pěchoty a obrněných transportérů; jeho střední hodnota je 1,75.

Metodika výpočtu hodnot, uvedených v tabulce 6:

a_{11} — (pro orientaci je tento údaj v tabulce 6 graficky vyjádřen) jsou to zjištěné anebo předpokládané druhy protitankových prostředků,

a_{12} — (taktéž graficky vyjádřen v tabulce 6) je počet protitankových prostředků, zjištěných v pásmu brigády, nebo určený odhadem,

a_{13} — koeficient bojové efektivity protitankového prostředku a_{11} v obraně na připravené čáře; jeho hodnota je uvedena v tabulce 5,

a_{14} — maximální možnost ničení tanků v obraně na připravené čáře protitankovými prostředky a_{11} a hodnota se rovná $a_{12} \cdot a_{13} \cdot K_1$,

a_{15} — maximální možnost ničení bojových vozidel pěchoty a obrněných transportérů v obraně na připravené čáře protitankovými prostředky a_{11} a hodnota se rovná $a_{12} \cdot a_{13} \cdot K_2 \cdot K_3$,

a_{16} — koeficient bojové efektivity protitankového prostředku a_{11} v obraně na nepřipravené čáře a hodnota je uvedena v tabulce 5,

$a_{17} = a_{12} \cdot a_{16} \cdot K_1$,

$a_{18} = a_{12} \cdot a_{16} \cdot K_2 \cdot K_3$,

:

:

a_{23} — koeficient bojové efektivity protitankového prostředku a_{21} v obraně na připravené čáře (viz tabulku 5),

a_{24} — (pro orientaci je údaj vyjádřen graficky v tabulce 6) $a_{22} \cdot a_{23} \cdot K_1$

:

:

:

:

$a_{n5} = a_{n2} \cdot a_{n6} \cdot K_2 \cdot K_3$.

Tímto způsobem získáme hodnoty maximálních možností ničení tanků, bojových vozidel pěchoty a obrněných transportérů

při boji o prostor obrany mechanizované brigády bundeswehru v celé hloubce její sestavy. Vypočtené hodnoty pro konkrétně vzniklou situaci, jejíž varianta je vyjádřena v tabulce 4, jsou uvedeny v tabulce 7.

Zdůvodnění výpočtu:

a_{11} — zjištěné nebo předpokládané druhy protitankových prostředků,

a_{12} — zjištěné údaje nebo odhad,

a_{13} — údaje v tabulce 5 pro jednotlivé druhy protitankových prostředků,

$a_{14} = a_{12} \cdot a_{13} \cdot K_1 = 54 \cdot 2,5 \cdot 0,7 = 95$,

$a_{15} = a_{12} \cdot a_{13} \cdot K_2 \cdot K_3 = 54 \cdot 2,5 \cdot 0,3 \cdot 1,75 = 71$,

a_{16} — údaje v tabulce 5 pro jednotlivé druhy protitankových prostředků,

$a_{17} = a_{12} \cdot a_{16} \cdot K_1 = 54 \cdot 2 \cdot 0,7 = 76$,

$a_{18} = a_{12} \cdot a_{16} \cdot K_2 \cdot K_3 = 54 \cdot 2 \cdot 0,3 \cdot 1,75 = 57$ atd.

Takto vyjádřené hodnoty jsou zdaleka reálnějším ukazatelem než dosud předkládaný celkový počet protitankových prostředků bez ohledu na jejich druh a typ. Použitím tohoto způsobu jsou vyloučeny takové případy, že do stejné skupiny jsou řazeny prostředky, jejichž bojová efektivita je diametrálně rozdílná. Kromě toho není rozhodující suma nějakých prostředků, ale nejdůležitější jsou jejich bojové možnosti. Vševojskovému funkcionáři je tak předložen reálnější podklad pro stanovení bojových úkolů podřízeným. Vychází pak ze svého bojového úkolu, je mu známo, za jakých podmínek může být zachována bojeschopnost jeho jednotky (limitovaná zejména stupněm vyřazení vlastní živé síly a bojové techniky) a z toho pak vyplývá požadavek na umlčení nebo zničení určitého, nezbytného počtu protitankových prostředků nepřítele.

Postup ke zjištění hodnot je jen zdánlivě složitý a zdlouhavý. Při využití výpočetní techniky, dostupné od stupně svazku, však jde v podstatě jen o dva úkony, které je zapotřebí splnit:

— připravit informační masív se zavedenými protitankovými prostředky a jejich koeficienty bojové efektivity, který je trvale připraven a uložen a v případě změny je průběžně doplňován a opravován,

— druhým úkonem je vložení konkrétních počtů jednotlivých druhů protitankových prostředků do informačního masívu.

Problematika stanovení reálných bojových možností jednotek nepřítele je svém sou-

hrnu složitou záležitostí a nebude možné se s ní vyrovnat dosavadními metodami a

způsoby práce. Při řešení těchto otázek v současné a budoucí době se zcela jistě neobejdeme bez použití matematického aparátu. Cílem článku bylo ukázat možné řešení jednoho dílčího problému této části — výpočtu maximálních možností ničení tanků a obrněných cílů mechanizovanou brigádou bundeswehru v obraně po reorganizaci. Chtěl jsem objasnit některé otázky

obecného přístupu k řešení tohoto problému. Z hlediska rozsahu článku jsem nemohl vysvětlit praktickou realizaci tohoto způsobu řešení, kterým by měla být příprava a zpracování projektu pro některý z typů zavedené výpočetní techniky. Toto řešení je však postačujícím návodem pro jeho realizaci.

СОДЕРЖАНИЕ

Полковник Владимир Свитек, кандидат философских наук	
Патриотизм и интернационализм в процессе воспитания защитника социалистической Родины	3
Автор рассматривает марксистско-ленинское понимание социалистического патриотизма, пролетарского и социалистического интернационализма, как основные ценности социалистического общества. В связи с этим, он обращает внимание на вопросы повышения эффективности формирования патриотизма, а также интернационального сознания военнослужащих ЧНА.	
Полковник Ян Свобода	
Интегрированное использование научных дисциплин – шаг к повышению качества в военном деле	9
Автор рассматривает сущность и некоторые формы развития военно-научной деятельности, которые обеспечивают интеграцию военной науки с другими науками. Он объясняет единство методологических функций марксистско-ленинской философии, особенности развития военной науки, а также основные задачи для отдельных научных областей в ЧНА, которые имеют важное значение в настоящее время.	
Полковник Милослав Бузек	
Роль партийно-политической работы в обеспечении боевой готовности ЧНА .	15
Автор, исходя из международной обстановки, а также требований предъявляемых к высокой боевой готовности, разбирает главные задачи партийно-политической работы по повышению уровня боевой готовности. Он обращает внимание на укрепление руководящей роли и ее влияние на все области деятельности штабов и войск, а также на методы дальнейшего повышения эффективности этой работы.	
ВОЕННОЕ ИСКУССТВО	
Полковник Владимир Тесарж	
Форсирование водной преграды с положения непосредственного соприкосновения с противником	21
Автор статьи, исходя из характеристики боевых действий войск и водных преград, разбирает формы и способы их форсирования с планомерной подготовкой с положения непосредственного соприкосновения с противником, работу командира и штаба общевойсковой дивизии, а также содержание и глубину боевой задачи.	
Полковник Йосеф Вишничка	
Преследование противника силами мсд	26
Автор статьи, исходя из опыта Великой Отечественной войны, разбирает условия, в которых может начаться преследование противника, задачи преследующих войск, роль передового отряда и разведки, задачи РВА, инженерных войск, а также задачи управления войсками.	
Подполковник Антон Выбох	
К применению рейдовых групп	31
Автор статьи на основе характеристики боевых действий войск, разбирает организацию боя и способ высылания рейдовых отрядов, возможный план и формы их боевых действий, содержание боевой задачи, а также некоторые вопросы высылания этих отрядов дивизиями первого эшелона.	
Подполковник Павел Пейржимовски	
Некоторый опыт из совместных общевойсковых учений дружеских армий . .	37
Автор статьи рассматривает значение совместных учений, способ разработки необходимых документов для руководства этими учениями, способ организации взаимодействия в ходе учений, организацию боя, а также формы и способы переподчинения соединений, частей и подразделений дружеских армий.	

Майор Йосеф Едличка
майор Йиржи Рис

- К автоматизированной обработке итогов контрольной деятельности** 41
Авторы статьи разбирают значение и эффективность использования электронно-вычислительных машин для планирования, ведения и подитоживания контрольной деятельности в рамках общевойсковой соединения.

Полковник Милан Новотны, кандидат военных наук, доцент

- К роли РВА при форсировании водной преграды** 47
Авторы статьи, исходя из способов форсирования водной преграды, разбирает задачи начальника РВА и его штаба, организацию артиллерийской подготовки, поддержки и артиллерийского сопровождения войск в ходе форсирования, а также переправу сил и средств РВА.

Полковник Павел Загоржик, кандидат военных наук

- Прогноз потерь в авиации и средствах войска ПВО** 50
Автор статьи разбирает сведения и итоги математического моделирования потерь в авиации и войсках ПВО противоборствующих сторон в ходе боевых действий войск фронта. Он обращает внимание на характеристику, структуру и функцию модели и на примере указывает прогноз потерь в авиации и средствах ПВО.

Полковник Йосеф Ебавы, кандидат военных наук, доцент
полковник Яромир Копечек, кандидат военных наук

- К плану инженерного обеспечения операции** 58
Авторы статьи, исходя из плана операции общевойсковой армии, разбирают значение плана инженерного обеспечения операции, как неделимой составной части общевойсковой, его содержание, а также его способ и методику разработки.

Полковник Милош Земан, кандидат военных наук, доцент

- Эффективное планирование защиты от оружия массового поражения** 63
Автор статьи разбирает компетенцию, методически обоснованное содержание и последовательность работы, а также важнейшие взаимодействующие отношения при планировании, организации и руководстве ЗОМП командиром и главными должностными лицами командования общевойсковой дивизии.

Полковник Ярослав Квацил

- К проблематике доброкачественного питания войск** 70
Автор статьи рассматривает проблематику доброкачественного питания войск, как средство к поддержке высокой боевой готовности и политико-морального состояния войск.

ИЗ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИХ АРМИЙ

- Об основных тенденциях развития теории и практики наступления в горах** . . . 73
Методика планирования и проведения розыгрыша боевых действий на учениях 79

ИНФОРМАЦИИ

Подполковник Йосеф Добровольны

- Расчет боевых возможностей механизированной бригады ФРГ** 85
Автор на основе разбора основных элементов организационной структуры механизированной бригады, а также количества важнейших видов оружия и боевой техники, рассматривает качественное выражение боевой эффективности противотанковых средств и указывает их возможности по уничтожению танков и других бронированных целей.

POZNÁMKY